

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 20. aprila 2021 *

„Predhodno odločanje – Člen 2 PEU – Vrednote Evropske unije – Pravna država – Člen 49 PEU – Pristop k Uniji – Nezniževanje ravni varstva vrednot Unije – Učinkovito sodno varstvo – Člen 19 PEU – Člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Področje uporabe – Neodvisnost sodnikov države članice – Postopek imenovanja – Pristojnost predsednika vlade – Sodelovanje odbora za imenovanje sodnikov“

V zadevi C-896/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (prvi senat civilnega sodišča, ki zaseda kot ustavno sodišče, Malta) z odločbo z dne 25. novembra 2019, ki je na Sodišče prispela 5. decembra 2019, v postopku

Repubblika

proti

Il-Prim Ministru,

ob udeležbi

WY,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, R. Silva de Lapuerta, podpredsednica, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Vilaras, M. Ilešič in N. Piçarra, predsedniki senatov, C. Toader, sodnica, M. Safjan, S. Rodin, F. Biltgen, sodniki, K. Jürimäe, sodnica, C. Lycourgos, P.G. Xuereb, sodnika, in L.S. Rossi (poročevalka), sodnica,

generalni pravobranilec: G. Hogan,

sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 27. oktobra 2020,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Repubblika J. Azzopardi, avukat, S. Busuttill, advocate, in T. Comodini Cachia, avukat,

* Jezik postopka: malteščina.

- za malteško vlado V. Buttigieg in A. Buhagiar, agentki, skupaj z D. Sarmientom Ramirez-Escuderom in V. Ferreresom Comello, abogados,
- za belgijsko vlado C. Pochet, M. Jacobs in L. Van den Broeck, agentke,
- za nizozemsko vlado K. Bulterman in C. S. Schillemans, agentki,
- za poljsko vlado B. Majczyna in S. Żyrek, agenta,
- za švedsko vlado C. Meyer-Seitz, H. Shev, H. Eklinder, R. Shahsavan Eriksson, A. M. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, O. Simonsson in J. Lundberg, agenti,
- za Evropsko komisijo K. Mifsud-Bonnici, P. J. O. Van Nuffel, H. Krämer in J. Aquilina, nato K. Mifsud-Bonnici, P. J. O. Van Nuffel in J. Aquilina, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 17. decembra 2020

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 19 PEU in člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Republika, združenjem, ki je na Malti registrirano kot pravna oseba, katerega cilj je spodbujanje varovanja sodstva in pravne države v tej državi članici, in Il-Prim Ministru (predsednik vlade, Malta) zaradi popularne tožbe, katere predmet je zlasti skladnost določb malteške ustave (v nadaljevanju: ustava), ki urejajo postopek imenovanja sodnikov, s pravom Unije.

Pravni okvir

- 3 Ustava v poglavju VIII vsebuje pravila o sodstvu, med katerimi so pravila o postopku imenovanja sodnikov.
- 4 V tem poglavju VIII člen 96 ustave določa:
  - „1. Imħallfin (sodniki višjih sodišč) imenuje predsednik republike na podlagi mnenja predsednika vlade.
  - 2. Oseba je lahko imenovana na mesto sodnika višjega sodišča le, če je na Malti vsaj dvanajst let neprekinjeno ali s prekinitvami opravljala bodisi poklic odvetnika bodisi funkcijo Maġistrat (sodnik nižjega sodišča) oziroma če je delno opravljala poklic odvetnika, delno pa funkcijo sodnika nižjega sodišča.
  - 3. Brez poseganja v določbe odstavka 4, preden predsednik vlade poda mnenje v skladu z odstavkom 1 v zvezi z imenovanjem sodnika višjega sodišča [razen Prim Imħallef (glavni sodnik)], odbor za imenovanje sodnikov, ustanovljen v skladu s členom 96A te ustave, opravi ocenjevanje v skladu s členom 96A(6)(c), (d) ali (e).

4. Ne glede na določbe odstavka 3 ima predsednik vlade možnost, da rezultata ocenjevanja iz odstavka 3 ne upošteva:

če po uporabi te možnosti predsednik vlade ali Ministru responsabbli għall-ġustizzja (minister, pristojen za pravosodje):

- (a) v petih dneh v *Gazzetta tal-Gvern ta' Malta* objavi izjavo o uporabi navedene možnosti z navedbo razlogov, ki so privedli do te odločitve, in
- (b) v Kamra tad-Deputati (predstavniški dom) poda izjavo o tej odločitvi, s katero pojasni razloge, iz katerih je bila ta odločitev sprejeta, najpozneje na drugem zasedanju doma, ki poteka po tem, ko je bilo predsedniku republike podano mnenje v skladu z odstavkom 1:

Vendar prvi pogoj iz tega odstavka ne velja za imenovanje glavnega sodnika.“

5 Člen 96A ustave določa:

„1. Ustanovi se odbor za imenovanje sodnikov, v nadaljnjem besedilu tega člena ‚odbor‘, ki je pododbor Kummissjoni għall-Amministrazzjoni tal-ġustizzja (višji sodni svet), ustanovljenega v skladu s členom 101A te ustave, in ki ga sestavljajo:

- (a) glavni sodnik;
- (b) Avukat Ġenerali (generalni državni tožilec);
- (c) Awditur Ġenerali (generalni revizor);
- (d) Kummissarju għall-Investigazzjonijiet Amministrattivi (komisar za upravne preiskave) (varuh človekovih pravic) in
- (e) predsednik Kamra tal-Avukati (predsednik odvetniške zbornice):

[...]

2. Odboru predseduje glavni sodnik ali, v primeru njegove odsotnosti, sodnik, ki ga nadomešča v skladu z odstavkom 3(d).

- 3. (a) Oseba ne more biti imenovana za člana odbora ali nadaljevati opravljanja funkcije člana odbora, če je minister, državni sekretar, član predstavniškega doma, član lokalne uprave ali predstavnik ali kandidat politične stranke:

[...]

4. Pri opravljanju svojih nalog člani odbora ravnajo po lastni presoji in niso podvrženi usmeritvam ali nadzoru katere koli druge osebe ali organa.

[...]

6. Naloge odbora so:

- (a) prejemati in preučevati prijave oseb, ki želijo biti imenovane na mesto sodnikov višjih sodišč (razen mesta glavnega sodnika) ali sodnikov nižjih sodišč, razen oseb, za katere se uporablja točka (e);

- (b) voditi stalni register prijav, navedenih v točki (a), in dejanj v zvezi z njimi, ki je zaupen in do katerega imajo dostop le člani odbora, predsednik vlade in minister, pristojen za pravosodje;
- (c) opravljati razgovore in ocenjevanja kandidatov za zgoraj navedena mesta na način, ki se mu zdi primeren, in za to od katerega koli javnega organa zahtevati informacije, ki se mu zdijo razumno potrebne;
- (d) predsedniku vlade prek ministra, pristojnega za pravosodje, poda mnenje s svojo oceno o izpolnjevanju pogojev in primernosti kandidatov za imenovanje na zgoraj navedena mesta;
- (e) na zahtevo predsednika vlade poda mnenje o izpolnjevanju pogojev in primernosti oseb, ki so že na položajih generalnega državnega tožilca, generalnega revizorja, komisarja za upravne preiskave ali sodnikov nižjih sodišč, za imenovanje na mesto sodnika;
- (f) na zahtevo ministra, pristojnega za pravosodje, podati mnenje glede imenovanja na katero koli drugo mesto v pravosodju ali na sodišču:

Ocena, navedena v točki (d), mora biti opravljena najpozneje v šestdesetih dneh po tem, ko je odbor prejel prijavo, mnenje, navedeno v točkah (e) in (f), pa mora biti podano najpozneje v tridesetih dneh od dne, ko je bilo zahtevano, oziroma v roku, ki ga minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z odborom določi s sklepom, objavljenim v *Gazzetta tal-Gvern ta' Malta*.

7. Postopki odbora so zaupni in potekajo za zaprtimi vrati, noben član ali tajnik odbora pa ne sme biti pozvan, naj priča pred katerim koli sodiščem ali drugim organom v zvezi s katerim koli dokumentom, ki ga je prejel odbor, ali s katero koli zadevo, o kateri je razpravljal odbor, ki mu je bila sporočena ali jo je sporočil.

8. Odbor sprejme svoj postopek in z odobritvijo ministra, pristojnega za pravosodje, objavi merila, na podlagi katerih opravlja ocenjevanja.“

6 Člen 97 ustave določa:

„1. Ob upoštevanju določb tega člena sodnik višjega sodišča preneha opravljati funkcijo, ko dopolni petinšestdeset let.

2. Sodnika višjega sodišča lahko razreši le predsednik republike na predlog predstavniškega doma, ki ga potrdi vsaj dve tretjini članov in temelji na dokazih o nesposobnosti za opravljanje nalog, povezanih s funkcijo (zaradi telesne ali duševne nezmožnosti ali iz katerega koli drugega razloga) ali zaradi krivdnega ravnanja.

3. Parlament lahko po zakonodajni poti določi postopek predstavitve predloga in preiskave ter dokaza o nesposobnosti opravljanja nalog, povezanih s funkcijo, ali o krivdnem ravnanju sodnika višjega sodišča v smislu prejšnjega odstavka.“

7 Člen 100 ustave določa:

„1. Sodnike nižjih sodišč imenuje predsednik na podlagi mnenja predsednika vlade.

2. Oseba je lahko imenovana na mesto sodnika nižjih sodišč ali za opravljanje te funkcije le, če je na Malti vsaj sedem let neprekinjeno ali s prekinitvami opravljala poklic odvetnika.

3. Ob upoštevanju določb odstavka 4 tega člena sodnik nižjih sodišč preneha opravljati funkcijo, ko dopolni petinšestdeset let.

4. Določbe člena 97(2) in (3) te ustave se uporabljajo za sodnike nižjih sodišč.

5. Brez poseganja v določbe odstavka 6, preden predsednik vlade poda mnenje v skladu z odstavkom 1 v zvezi z imenovanjem sodnika nižjega sodišča, odbor za imenovanje sodnikov, ustanovljen v skladu s členom 96A te ustave, opravi ocenjevanje, kot je določeno v točkah (c), (d) ali (e) odstavka 6 navedenega člena 96A.

6. Ne glede na določbe odstavka 5 ima predsednik vlade možnost, da rezultata ocenjevanja iz odstavka 5 ne upošteva:

če predsednik vlade uporabi možnost iz tega odstavka, predsednik vlade ali minister, pristojen za pravosodje pa:

(a) v petih dneh v *Gazzetta tal-Gvern ta' Malta* objavi izjavo o uporabi navedene možnosti z navedbo razlogov, ki so privedli do te odločitve, in

(b) v predstavniskem domu poda izjavo o zadevni odločitvi, s katero pojasni razloge, iz katerih je bila ta odločitev sprejeta, najpozneje na drugem zasedanju doma, ki poteka po tem, ko je bilo predsedniku podano mnenje v skladu z odstavkom 1.“

8. Člen 101B(1) ustave določa:

„Ustanovi se odbor za sodnike višjih sodišč in sodnike nižjih sodišč, [...] ki je pododbor višjega sodnega sveta, ki ga sestavljajo trije sodniki, ki niso člani višjega sodnega sveta, izvoljeni med sodniki višjih sodišč in sodniki nižjih sodišč v skladu s pravili, ki jih sprejme višji sodni svet, vendar tako, da sta v disciplinskem postopku proti sodniku nižjega sodišča dva od treh članov sodnika nižjih sodišč, v disciplinskem postopku proti sodniku višjega sodišča pa dva od treh članov sodnika višjih sodišč.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

9. Združenje Repubblika je 25. aprila 2019 v skladu s členom 116 ustave pri predložitvenem sodišču vložilo tožbo, ki se šteje za popularno tožbo, in predlagalo, naj se ugotovi, da Republika Malta zaradi veljavnega sistema imenovanja sodnikov, kot je urejen s členi 96, 96A in 100 ustave, krši svoje obveznosti, ki izhajajo zlasti iz določb člena 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 47 Listine. Prav tako predlaga, naj se vsako imenovanje sodnikov v okviru obstoječega sistema, ki je nastopilo med postopkom, uvedenim s to popularno tožbo, razglasi za nično in brez učinka ter naj se drugi sodniki ne imenujejo, razen v skladu s priporočili iz mnenja Evropske komisije št. 940/2018 za demokracijo skozi pravo (v nadaljevanju: Beneška komisija) z dne 17. decembra 2018 o ustavni ureditvi in delitvi oblasti ter o neodvisnosti sodstva in organov kazenskega pregona na Malti (CDL-AD (2018)028) ter s členom 19(1) PEU in členom 47 Listine.
10. Združenje Repubblika v utemeljitev svojega predloga navaja, da diskrecijska pravica predsednika vlade pri imenovanju sodnikov, kot izhaja iz členov 96, 96A in 100 ustave, vzbuja dvome o neodvisnosti teh sodnikov. V zvezi s tem poudarja, da je bilo določeno število sodnikov, ki so bili imenovani od leta 2013, zelo dejavno v Partit laburista (delovna stranka), ki je v vladi, ali pa so bili imenovani tako, da je mogoče sumiti, da je politična oblast posegla v sodno oblast.
11. Združenje Repubblika tudi pojasnjuje, da posebej izpodbija vsa imenovanja, ki so bila opravljena 25. aprila 2019 in so se nanašala na tri sodnike nižjih sodišč, imenovane za sodnike višjih sodišč, in tri nove sodnike nižjih sodišč (v nadaljevanju: imenovanja z dne 25. aprila 2019) ter vsako drugo imenovanje, ki bi se zgodilo pozneje. V zvezi s tem trdi, da so bila ta imenovanja opravljena v nasprotju z mnenjem št. 940/2018 Beneške komisije z dne 17. decembra 2018.

- 12 Predsednik vlade nasprotno meni, da so imenovanja z dne 25. aprila 2019 v skladu z ustavo in pravom Unije. Med temi imenovanji in vsakim drugim imenovanjem sodnikov, ki je bilo opravljeno po sprejetju ustave leta 1964, naj ne bi bilo nobene razlike, razen tega, da je drugače kot imenovanja, opravljena pred letom 2016, primernost kandidatov, ki so bili za imenovanje predlagani leta 2019, preučil odbor za imenovanje sodnikov, ustanovljen s členom 96A ustave. Tako naj bi se trditve, ki jih je predstavilo združenje Republika, dejansko nanašale na vsa dosedanja imenovanja sodnikov.
- 13 Predsednik vlade prav tako zatrjuje, da je postopek imenovanja sodnikov v skladu z zahtevami člena 19(1), drugi pododstavek, PEU in člena 47 Listine, kot ju razlaga Sodišče.
- 14 Predložitveno sodišče meni, da se v obravnavani zadevi vidik, ki ga mora Sodišče preučiti ob upoštevanju člena 19(1), drugi pododstavek, PEU in člena 47 Listine, nanaša na diskrecijsko pravico, ki je s členi 96, 96A in 100 ustave v okviru postopka imenovanja sodnikov podeljena predsedniku vlade. Poleg tega se po njegovem mnenju postavlja vprašanje, ali je sprememba ustave, izvedena leta 2016, pripomogla k izboljšanju zadevnega postopka.
- 15 V teh okoliščinah je Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Vor urisdizzjoni Kostituzzjonali (prvi senat civilnega sodišča, ki zaseda kot ustavno sodišče, Malta) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ta vprašanja:
- „1. Ali je treba šteti, da se člen 19(1) [drugi pododstavek] PEU in člen 47 [Listine], posamično ali skupaj, uporabljata v zvezi s pravno veljavnostjo členov 96, 96A in 100 Ustave Republike Malte?
  2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je treba pristojnost predsednika vlade v postopku imenovanja sodnikov na Malti šteti za združljivo s členom 19(1) PEU in členom 47 [Listine], upoštevajoč tudi člen 96A Ustave Republike Malte, ki je začel veljati leta 2016?
  3. Če se za pristojnost predsednika vlade ugotovi, da ni združljiva, ali je treba to dejstvo upoštevati le v zvezi s prihodnjimi imenovanji ali pa vpliva tudi na pretekla imenovanja?“

Predlog za sprejetje predhodne odločbe in postopek pred Sodiščem

- 16 Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (prvi senat civilnega sodišča, ki zaseda kot ustavno sodišče) je v predložitveni odločbi predlagalo, naj se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po hitrem postopku na podlagi člena 105 Poslovnika Sodišča.
- 17 Predložitveno sodišče je v utemeljitev svojega predloga v bistvu navedlo, da so vprašanja, ki so predmet te zadeve, v nacionalnem interesu, saj lahko odgovor nanje vpliva na pravno varnost, povezano s sodnimi odločbami, ki so jih že izrekla različna malteška sodišča, vključno s sodniki, imenovanimi aprila 2019, ter na temelje in kontinuiteto malteškega pravosodnega sistema. K temu naj bi bilo treba dodati dejstvo, da bo v bližnji prihodnosti več sodnikov doseglo upokojitveno starost in da bi se v tem postopku, če se ti sodniki ne bodo nadomestili z drugimi, pritisk, ki izhaja iz tega položaja na dejavnost sodnikov, ki ostajajo na položaju, lahko izkazal za škodljivega za temeljno pravico do poštenega sojenja v razumnem roku.
- 18 Člen 105(1) Poslovnika določa, da če je treba zadevo zaradi njene narave obravnavati v kar najkrajšem času, lahko predsednik Sodišča na predlog predložitvenega sodišča ali izjemoma po uradni dolžnosti po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči, da se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po hitrem postopku.
- 19 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je tak hitri postopek procesni instrument, namenjen reševanju zadev izjemne nujnosti (sodba z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 48).

- 20 Poleg tega iz sodne prakse Sodišča izhaja tudi, da hitrega postopka ni mogoče uporabiti, če je občutljivost in kompleksnost pravnih problemov, ki se pojavljajo v neki zadevi, težko uskladiti z uporabo takega postopka, zlasti če očitno ni primerno, da se pisni del postopka pred Sodiščem skrajša (sodba z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 49).
- 21 V obravnavanem primeru je predsednik Sodišča 19. decembra 2019 po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odločil, da zavrne predlog predložitvenega sodišča iz točke 16 te sodbe.
- 22 Najprej, predložitveno sodišče je namreč samo ugotovilo, da postopek v glavni stvari ni bil tako nujen, da bi upravičil sprejetje začasnih ukrepov. Dalje, pomen učinkov sodbe Sodišča v tej zadevi na malteški pravosodni sistem sam po sebi ni razlog, ki bi izkazoval nujnost, potrebno za utemeljitev hitrega obravnavanja. Nazadnje, v tej zadevi se postavljajo občutljiva in zapletena vprašanja, zaradi katerih je upravičeno, da se ne odstopa od običajnih postopkovnih pravil, ki se uporabljajo na področju predhodnega odločanja.
- 23 Istega dne je predsednik Sodišča v skladu s členom 53(3) Poslovnika odločil, da bo ta zadeva obravnavana prednostno.
- 24 Sodišče je bilo na obravnavi 27. oktobra 2020 obveščeno, da so bile julija 2020 na podlagi priporočil v zvezi s sistemom imenovanja sodnikov iz mnenja Beneške komisije št. 940/2018 z dne 17. decembra 2018 sprejete nekatere spremembe ustave in da so bile te spremembe predmet mnenja te komisije št. 993/2020 z dne 8. oktobra 2020 o desetih zakonih in osnutkih zakonov za prenos zakonodajnih predlogov, navedenih v mnenju Beneške komisije z dne 17. decembra 2018 (CDL-AD (2020)019).

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

- 25 Poljska vlada meni, da vprašanja za predhodno odločanje niso dopustna iz dveh razlogov.
- 26 Ta vlada na prvem mestu opozarja, da je predložitveno sodišče Sodišču postavilo vprašanja za predhodno odločanje, da bi lahko glede na odgovore na ta vprašanja odločilo o skladnosti določb malteškega prava iz postopka v glavni stvari s pravom Unije. Vendar naj bi bilo za presojo skladnosti določb nacionalnega prava s pravom Unije na podlagi členov 258 in 259 PDEU pristojno le Sodišče, ne pa nacionalna sodišča, in naj bi le Evropska komisija ali država članica lahko začela postopek na podlagi teh določb prava Unije. Zato naj nacionalno sodišče ne bi moglo presojati skladnosti nacionalnega prava s pravom Unije ob opiranju na razlago zadnjenavedenega prava, podano v okviru postopka predhodnega odločanja, saj bi se sicer obšel postopek iz členov 258 in 259 PDEU, ker bi samo Sodišče menilo, da ni pristojno za tak nadzor skladnosti na podlagi zadnjenavedenega postopka. Razlage prava Unije, ki bi jo Sodišče podalo v okviru tega postopka, naj torej ne bi bilo mogoče šteti za potrebno za rešitev spora o glavni stvari v smislu člena 267 PDEU.
- 27 V zvezi s tem je treba navesti, da predložitveno sodišče, kot je razvidno iz tega predloga za sprejetje predhodne odločbe, meni, da mora od Sodišča prejeti razlago člena 19(1), drugi pododstavek, PEU in člena 47 Listine glede na dvome v zvezi s skladnostjo nacionalnih določb o postopku imenovanja sodnikov s temi določbami prava Unije, ki so se pojavili v okviru popularne tožbe, vložene pri navedenem sodišču na podlagi nacionalnega prava.
- 28 Postopek predhodnega odločanja, uveden s členom 267 PDEU, pa je prav postopek neposrednega sodelovanja med Sodiščem in sodišči držav članic. V okviru tega postopka, ki temelji na jasni ločitvi pristojnosti med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, je za presojo zadevnega dejanskega stanja pristojno

nacionalno sodišče, ki mora ob upoštevanju posebnosti zadeve presoditi tako o potrebnosti predloga za sprejetje predhodne odločbe za izdajo svoje sodbe kot o upoštevnosti vprašanj, ki jih predloži Sodišču, medtem ko je Sodišče pristojno le, da se na podlagi dejstev, ki jih je navedlo nacionalno sodišče, izreče o razlagi ali veljavnosti akta Unije (glej med drugim sodbi z dne 25. oktobra 2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, točka 27, in z dne 30. maja 2018, Dell’Acqua, C-370/16, EU:C:2018:344, točka 31).

- 29 V zvezi s tem je treba nalogo Sodišča razlikovati glede na to, ali je pri njem vložen predlog za sprejetje predhodne odločbe, kot v obravnavanem primeru, ali pa tožba zaradi neizpolnitve obveznosti. Sodišče mora namreč v okviru tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti preveriti, ali je nacionalni ukrep ali praksa, ki jo Komisija ali druga država članica izpodbija, na splošno in ne da bi bilo potrebno, da obstaja s tem povezan spor pred nacionalnimi sodišči, v nasprotju s pravom Unije, medtem ko je v okviru postopka predhodnega odločanja naloga Sodišča pomagati predložitvenemu sodišču pri rešitvi konkretnega spora, ki poteka pred njim (sodba z dne 26. marca 2020, Miasto Łowicz in Prokurator Generalny, C-558/18 in C-563/18, EU:C:2016:234, točka 47).
- 30 Opozoriti je treba tudi, da Sodišče v postopku predhodnega odločanja sicer ne presoja skladnosti določb nacionalnega prava s predpisi prava Unije, je pa pristojno, da predložitvenemu sodišču da vse ustrezne elemente razlage tega prava, ki mu lahko omogočijo, da presodi tako združljivost za izdajo sodbe v zadevi, o kateri odloča (sodba z dne 26. januarja 2010, Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, točka 23 in navedena sodna praksa). Tako presojo mora opraviti predložitveno sodišče ob upoštevanju elementov razlage, ki jih je tako podalo Sodišče.
- 31 Iz tega sledi, da je treba ugovor poljske vlade, naveden v točki 26 te sodbe, da bi se z odgovorom na vprašanja, ki jih je predložitveno sodišče postavilo v tej zadevi na podlagi člena 267 PDEU, obšla člena 258 in 259 PDEU, zavrnil.
- 32 Na drugem mestu poljska vlada opozarja, da člen 19(1), drugi pododstavek, PEU, v skladu s katerim morajo države članice vzpostaviti pravna sredstva, potrebna za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije, nikakor ne spreminja vsebine načela prenosa pristojnosti Unije ali obsega teh pristojnosti. Ravno nasprotno, ta določba naj bi temeljila na predpostavki, da morajo države članice v primeru neobstoja pristojnosti Unije na področju organizacije pravosodja same določiti pristojna sodišča in ustrezna procesna pravila za zagotavljanje varstva pravic, ki jih posameznikom daje pravni red Unije. Zato naj iz člena 19(1), drugi pododstavek, PEU ne bi moglo izhajati nobeno posebno pravilo, ki bi urejalo imenovanje sodnikov ali organizacijo nacionalnih sodišč. Člen 47 Listine pa naj se v obravnavanem primeru ne bi uporabljal. Združenje Republika naj bi namreč vložilo popularno tožbo, vendar naj se ne bi sklicevalo na subjektivno pravico, ki naj bi jo imelo na podlagi prava Unije. V obravnavanem primeru naj tako ne bi bilo nobenega „izvajanja“ prava Unije v smislu člena 51(1) Listine.
- 33 V zvezi s tem zadostuje navesti, da se ugovori poljske vlade v bistvu nanašajo na sam obseg prava Unije ter zlasti člena 19 PEU in člena 47 Listine ter posledično na razlago teh določb. Take trditve, ki se torej nanašajo na vsebino postavljenih vprašanj, v bistvu ne morejo povzročiti njihove nedopustnosti (sodba z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 80).
- 34 Vprašanja za predhodno odločanje so zato dopustna.

Prvo vprašanje

- 35 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 19(1), drugi pododstavek, PEU in člen 47 Listine razlagati tako, da ju je mogoče uporabiti v zadevi, v kateri je pri nacionalnem sodišču vložena tožba, ki jo določa nacionalno pravo in s katero se predlaga, naj se to sodišče izreče o skladnosti nacionalnih določb, ki urejajo postopek imenovanja sodnikov države članice navedenega sodišča, s pravom Unije.
- 36 Na eni strani je treba glede stvarnega področja uporabe člena 19(1), drugi pododstavek, PEU opozoriti, da se ta določba nanaša na „področja, ki jih ureja pravo Unije“, ne glede na položaj, v katerem te države članice izvajajo to pravo v smislu člena 51(1) Listine (sodbi z dne 27. februarja 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, točka 29, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 111 in navedena sodna praksa).
- 37 Na podlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU mora vsaka država članica zagotoviti, da organi, ki kot „sodišče“ v smislu, ki ga opredeljuje pravo Unije, spadajo v njen sistem pravnih sredstev na področjih, ki jih ureja pravo Unije, in ki lahko torej v tej vlogi odločajo o uporabi ali razlagi prava Unije, izpolnjujejo zahteve po učinkovitem pravnem varstvu (sodba z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 112 in navedena sodna praksa).
- 38 V obravnavani zadevi ni sporno, da lahko malteška sodišča odločajo o vprašanih v zvezi z uporabo ali razlago prava Unije ter da kot „sodišča“ v smislu, kot ga opredeljuje to pravo, spadajo v malteški sistem pravnih sredstev na „področjih, ki jih ureja pravo Unije“, v smislu člena 19(1), drugi pododstavek, PEU, tako da ta sodišča morajo izpolnjevati zahteve po učinkovitem pravnem varstvu (glej v tem smislu sodbo z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 114 in navedena sodna praksa).
- 39 Poleg tega je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe in iz točk od 9 do 11 te sodbe razvidno, da predložitveno sodišče odloča o tožbi, določeni z nacionalnim pravom, s katero združenje Republika izpodbija skladnost določb o postopku imenovanja malteških sodnikov zlasti z zahtevami po neodvisnosti pravosodnega sistema držav članic, ki jih določa pravo Unije. Člen 19(1), drugi pododstavek, PEU pa se uporablja v okviru tožbe, s katero se tako izpodbija skladnost določb nacionalnega prava, za katere se trdi, da bi lahko vplivale na neodvisnost sodnikov, s pravom Unije (glej po analogiji sodbo z dne 27. februarja 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, točke od 11 do 13 in od 46 do 52).
- 40 Poleg tega je treba v zvezi s členom 47 Listine opozoriti, da ta določba, ki pomeni potrditev načela učinkovitega pravnega varstva, v korist vsakogar, ki so mu kršene pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, določa pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem (sodba z dne 27. junija 2013, Agrokonsulting-04, C-93/12, EU:C:2013:432, točka 59, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 87 in navedena sodna praksa).
- 41 Tako priznavanje te pravice v danem primeru pomeni, kot izhaja iz člena 47, prvi odstavek, Listine, da se oseba, ki to pravico uveljavlja, sklicuje na pravice ali svoboščine, zagotovljene s pravom Unije (sodbi z dne 6. oktobra 2020, État luxembourgeois (Pravica do pravnega sredstva zoper zahtevo za informacije na davčnem področju), C-245/19 in C-246/19, EU:C:2020:795, točka 55, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 88).

- 42 Iz informacij, navedenih v predložitveni odločbi, pa ne izhaja, da se združenje Republika v sporu o glavni stvari sklicuje na pravico, ki bi jo imela na podlagi določbe prava Unije. V tem sporu se namreč izpodbija skladnost ustavnih določb o imenovanju sodnikov s pravom Unije.
- 43 Res je, da združenje Republika izpodbija tudi zakonitost imenovanj z dne 25. aprila 2019 in vsakega morebitnega poznejšega imenovanja, ki ne bi bilo v skladu s priporočili iz mnenja št. 940/2018 Beneške komisije z dne 17. decembra 2018 ter členom 19(1) PEU in členom 47 Listine. Vendar ugovor združenja Republika v zvezi s tem temelji le na domnevni neskladnosti navedenih ustavnih določb s pravom Unije, na podlagi katerih je bilo odločeno o teh imenovanjih, ne da bi združenje Republika zatrjevalo kakršno koli kršitev pravice, ki naj bi jo imela na podlagi določbe prava Unije, zaradi teh imenovanj.
- 44 V teh okoliščinah se v skladu s členom 51(1) Listine člen 47 te listine za spor o glavni stvari ne uporablja.
- 45 Ker pa člen 19(1), drugi pododstavek, PEU vsem državam članicam nalaga, da vzpostavijo pravna sredstva, potrebna za zagotovitev učinkovitega sodnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije, zlasti v smislu člena 47 Listine, je treba zadnjenavedeno določbo ustrezno upoštevati pri razlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU (sodbi z dne 14. Junija 2017, *Online Games in drugi*, C-685/15, EU:C:2017:452, točka 54, in z dne 2. marca 2021, *A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo)*, C-824/18, EU:C:2021:153, točka 143 in navedena sodna praksa).
- 46 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 19(1), drugi pododstavek, PEU razlagati tako, da ga je mogoče uporabiti v zadevi, v kateri je pri nacionalnem sodišču vložena tožba, ki jo določa nacionalno pravo in s katero se predlaga, naj se to sodišče izreče o skladnosti nacionalnih določb, ki urejajo postopek imenovanja sodnikov države članice navedenega sodišča, s pravom Unije. Pri razlagi te določbe je treba ustrezno upoštevati člen 47 Listine.

Drugo vprašanje

- 47 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 19(1), drugi pododstavek, PEU razlagati tako, da nasprotuje nacionalnim določbam, s katerimi je predsedniku vlade zadevne države članice podeljena odločilna pristojnost v postopku imenovanja sodnikov, pri čemer pa določajo, da se v ta postopek vključi organ, zadolžen zlasti za ocenjevanje kandidatov za mesto sodnika in predložitev mnenja temu predsedniku vlade.
- 48 V zvezi s tem je treba opozoriti, da čeprav je organizacija sodstva v državah članicah v njihovi pristojnosti, morajo države članice pri izvajanju te pristojnosti vseeno spoštovati obveznosti, ki zanje izhajajo iz prava Unije. To lahko velja zlasti za nacionalna pravila v zvezi s sprejemanjem odločitev o imenovanju sodnikov (glej v tem smislu sodbo z dne 2. marca 2021, *A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo)*, C-824/18, EU:C:2021:153, točka 68 in navedena sodna praksa ter točka 79).
- 49 S členom 19 PEU je nacionalnim sodiščem in Sodišču naložena odgovornost za zagotovitev polne uporabe prava Unije v vseh državah članicah in sodnega varstva, do katerega so pravni subjekti upravičeni na podlagi tega prava (sodba z dne 2. marca 2021, *A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo)*, C-824/18, EU:C:2021:153, točka 108).
- 50 V zvezi s tem in kot določa člen 19(1), drugi pododstavek, PEU, morajo države članice določiti sistem pravnih sredstev in postopkov, ki zagotavljajo učinkovit sodni nadzor na področjih, ki jih ureja pravo Unije, ter zagotoviti, da sodišča, ki spadajo v ta sistem in ki lahko odločajo o uporabi ali razlagi prava

Unije, izpolnjujejo zahteve po učinkovitem sodnem varstvu (sodba z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točki 109 in 112 ter navedena sodna praksa).

- 51 V tem okviru je neodvisnost sodišč držav članic temeljnega pomena za pravni red Unije iz več razlogov (sodba z dne 9. julija 2020, Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, točka 45). Tako je bistvena za pravilno delovanje sistema pravosodnega sodelovanja, ki ga predstavlja mehanizem postopka predhodnega odločanja iz člena 267 PDEU, ker lahko ta mehanizem uporabi le organ, ki je pristojen za izvajanje prava Unije in ki med drugim izpolnjuje to merilo neodvisnosti (glej zlasti sodbo z dne 21. januarja 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, točka 56 in navedena sodna praksa). Poleg tega je zahteva po neodvisnosti sodišč, ki je neločljivo povezana z nalogo sojenja, del bistvene vsebine temeljne pravice do učinkovitega sodnega varstva in do poštenega sojenja, določene v členu 47 Listine, ki ima poglaviten pomen kot garant varstva vseh pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi prava Unije, in ohranitve skupnih vrednot držav članic, ki so navedene v členu 2 PEU, zlasti vrednote pravne države (glej v tem smislu sodbi z dne 26. marca 2020, Preveritev Simpson/Svet in HG/Komisija, C-542/18 RX-II in C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, točki 70 in 71, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 116 in navedena sodna praksa).
- 52 Medtem ko člen 47 Listine torej prispeva k spoštovanju pravice do učinkovitega sodnega varstva vsakega posameznika, ki se v danem primeru sklicuje na pravico, ki jo ima na podlagi prava Unije, je namen člena 19(1), drugi pododstavek, PEU zagotoviti, da sistem pravnih sredstev, ki ga določi vsaka država članica, zagotavlja učinkovito pravno varstvo na področjih, ki jih ureja pravo Unije.
- 53 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča jamstva neodvisnosti in nepristranskosti, ki se zahtevajo na podlagi prava Unije, predpostavljajo, da obstajajo pravila, ki se nanašajo zlasti na sestavo organa ter na imenovanje, trajanje funkcije in razloge za vzdržanje, izločitev in razrešitev njegovih članov, in na podlagi katerih je mogoče zavrnil vsak legitimen dvom pri pravnih subjektih o zavarovanosti tega organa pred zunanjimi dejavniki in o njegovi nevtralnosti glede nasprotujočih si interesov (sodbe z dne 19. septembra 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, točka 53; z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 66, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 117 in navedena sodna praksa).
- 54 V skladu z načelom delitve oblasti, ki je značilno za delovanje pravne države, je treba zlasti zagotoviti neodvisnost sodišč od zakonodajne in izvršilne oblasti (sodbi z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točka 124, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 118).
- 55 V zvezi s tem je pomembno, da sodniki niso izpostavljeni zunanjim posegom ali pritiskom, ki bi lahko ogrozili njihovo neodvisnost. Pravila, omenjena v točki 53 te sodbe, morajo zlasti omogočati, da se ne izključi le kakršna koli oblika neposrednega vpliva v obliki navodil, temveč tudi bolj posredne oblike vplivanja, ki bi lahko usmerjale odločanje zadevnih sodnikov (sodbi z dne 24. junija 2019, Komisija/Poljska (Neodvisnost vrhovnega sodišča), C-619/18, EU:C:2019:531, točka 112, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 119).
- 56 V zvezi s pogoji, v katerih se sprejemajo odločitve o imenovanju sodnikov, je Sodišče že imelo priložnost pojasniti, da zgolj dejstvo, da zadevne sodnike imenuje predsednik republike države članice, ne more povzročiti, da bi bili ti odvisni od predsednika republike, niti vzbuditi dvomov glede njihove nepristranskosti, če po imenovanju niso pod nobenim pritiskom in pri izvajanju svojih nalog ne prejema navodil (sodba z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata

vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točka 133, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 122).

- 57 Vendar je Sodišče tudi navedlo, da se je treba še vedno prepričati, ali so vsebinski pogoji in postopkovna pravila, ki se uporabljajo za sprejetje navedenih odločitev o imenovanju, taki, da pri pravnih subjektih ne morejo povzročiti legitimnih dvomov v zvezi z zavarovanostjo zadevnih sodnikov pred zunanjimi dejavniki in njihovo nevtralnostjo v razmerju do nasprotujočih si interesov po imenovanju zadevnih oseb ter da je za to pomembno, da so navedeni pogoji in podrobna pravila zasnovani tako, da izpolnjujejo zahteve iz točke 55 te sodbe (sodba A. K. in drugi, (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točki 134 in 135, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 123).
- 58 V obravnavanem primeru se dvomi predložitvenega sodišča v zvezi s členom 19(1), drugi pododstavek, PEU, v bistvu nanašajo na nacionalne določbe, s katerimi je predsedniku vlade zadevne države članice podeljena odločilna pristojnost v postopku imenovanja sodnikov, pri čemer pa določajo, da se v ta postopek vključi organ, zadolžen zlasti za ocenjevanje kandidatov za mesto sodnika in predložitev mnenja temu predsedniku vlade.
- 59 V zvezi s tem je treba na prvem mestu poudariti, da so – kot izhaja iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče – ustavne določbe o imenovanju sodnikov ostale nespremenjene od njihovega sprejetja leta 1964 do reforme ustave leta 2016, s katero je bil ustanovljen odbor za imenovanje sodnikov iz člena 96A ustave. Pred to reformo je bila pristojnost predsednika vlade omejena le z zahtevo, da morajo kandidati za mesto sodnika izpolnjevati pogoje, določene v ustavi, da bi se lahko potegovali za tako mesto.
- 60 Republika Malta je torej na podlagi določb ustave, ki je veljala pred navedeno reformo, pristopila k Uniji na podlagi člena 49 PEU.
- 61 Ta člen 49, ki določa možnost vseh evropskih držav, da zaprosijo za članstvo v Uniji, pa določa, da Unija združuje države, ki so svobodno in prostovoljno pristopile k skupnim vrednotam, ki so zdaj navedene v členu 2 PEU, ter ki spoštujejo te vrednote in si prizadevajo za njihovo spodbujanje.
- 62 V skladu s členom 2 PEU Unija temelji na vrednotah, kot je pravna država, ki so skupne državam članicam v družbi, ki jo označuje med drugim pravičnost. Glede tega je treba poudariti, da vzajemno zaupanje med državami članicami in zlasti med njihovimi sodišči temelji na osnovni premisi, v skladu s katero države članice delijo vrsto skupnih vrednot, na katerih temelji Unija, kot je navedeno v tem členu (glej v tem smislu mnenje 2/13 (Pristop Unije k EKČP) z dne 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, točka 168, in sodbo z dne 27. februarja 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, točka 30).
- 63 Iz tega sledi, da je to, da država članica spoštuje vrednote iz člena 2 PEU, pogoj za uživanje vseh pravic, ki izhajajo iz uporabe Pogodb za to državo članico. Država članica torej ne more spremeniti svoje zakonodaje tako, da bi povzročila poslabšanje varstva vrednote pravne države, ki je konkretizirana zlasti v členu 19 PEU (glej v tem smislu sodbo z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točka 108).
- 64 Države članice morajo tako zagotoviti, da se njihova zakonodaja na področju organiziranja pravosodja z vidika te vrednote ne poslabša, tako da ne sprejmejo pravil, ki bi posegala v neodvisnost sodnikov (glej po analogiji sodbo z dne 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Neodvisnost odreditvenega pravosodnega organa), C-354/20 PPU in C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, točka 40).

- 65 V tem okviru je Sodišče v bistvu že razsodilo, da je treba člen 19(1), drugi pododstavek, PEU razlagati tako, da nasprotuje nacionalnim določbam v zvezi z organizacijo sodstva, ki lahko v zadevni državi članici pomenijo poslabšanje varstva vrednote pravne države, zlasti jamstev neodvisnosti sodnikov (glej v tem smislu sodbi z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi, (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153).
- 66 Vendar lahko posredovanje organa, kot je odbor za imenovanje sodnikov, ki je bil ob reformi ustave leta 2016 ustanovljen s členom 96A ustave, v okviru postopka imenovanja sodnikov načeloma prispeva k objektivnosti tega postopka, tako da omeji manevrski prostor, ki ga ima predsednik vlade pri izvajanju pristojnosti, ki mu je podeljena na tem področju. Poleg tega mora biti tak organ sam dovolj neodvisen od zakonodajne in izvršilne veje oblasti in od organa, ki mu mora predložiti mnenje o oceni kandidatov za mesto sodnika (glej v tem smislu sodbi z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi, (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točki 137 in 138, in z dne 2. marca 2021, A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), C-824/18, EU:C:2021:153, točki 124 in 125).
- 67 V obravnavanem primeru kaže, da lahko niz pravil, ki jih navaja predložitveno sodišče, zagotavlja neodvisnost odbora za imenovanje sodnikov od zakonodajne in izvršilne veje oblasti. To velja za pravila iz člena 96A, od (1) do (3), ustave o sestavi tega odbora in o prepovedi zasedanja politikov v tem odboru, za obveznost, ki jo članom navedenega odbora predpisuje člen 96A(4) ustave, da delujejo popolnoma samostojno in brez navodil ali nadzora katere koli druge osebe ali organa, ter za obveznost tega odbora, da s soglasjem ministra, pristojnega za pravosodje, objavi merila, na katera opre svoje ocene, kar je bilo storjeno, kot je generalni pravobranilec ugotovil v točki 91 sklepnih predlogov.
- 68 Poleg tega predložitveno sodišče v tej zadevi ni izrazilo dvomov glede pogojev, pod katerimi so bili imenovani člani odbora za imenovanje sodnikov, ustanovljenega s členom 96A ustave, ali o tem, kako ta organ konkretno opravlja svojo vlogo.
- 69 Tako je očitno, da ustanovitev odbora za imenovanje sodnikov s členom 96A ustave krepi jamstvo neodvisnosti sodnikov.
- 70 Na drugem mestu je treba poudariti – kot med drugim poudarja Komisija – da ima predsednik vlade v skladu z nacionalnimi določbami iz postopka v glavni stvari pri imenovanju sodnikov sicer določeno pristojnost, vendar je izvajanje te pristojnosti omejeno s pogoji poklicnih izkušenj, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za mesta sodnika, saj so ti pogoji določeni v členu 96(2) in členu 100(2) ustave.
- 71 Poleg tega, čeprav se lahko predsednik vlade odloči, da predsedniku republike predloži imenovanje kandidata, ki ga odbor za imenovanje sodnikov, ustanovljen s členom 96A ustave, ne predlaga, pa mora v takem primeru v skladu s členom 96(4) in členom 100(6) ustave sporočiti svoje razloge predstavniskemu domu in v zvezi s tem objaviti izjavo v *Gazzetta tal-Gvern ta' Malta*, razen v zvezi z imenovanjem glavnega sodnika. Vendar če predsednik vlade to pristojnost izvaja le izjemoma ter strogo in dejansko spoštuje tako obveznost obrazložitve, ta pristojnost ne more vzbuditi legitimnih dvomov o neodvisnosti izbranih kandidatov.
- 72 Glede na vse te elemente ni razvidno, da bi nacionalne določbe iz postopka v glavni stvari o imenovanju sodnikov pri pravnih subjektih lahko ustvarile legitimne dvome v zvezi z zavarovanostjo imenovanih sodnikov pred zunanji dejavniki in zlasti pred neposrednimi in posrednimi vplivi zakonodajne in izvršilne oblasti ter v zvezi z njihovo nevtralnostjo v razmerju do nasprotujočih si interesov in da bi tako lahko zaradi teh določb nastal vtis, da ti sodniki niso neodvisni in nepristranski, kar bi lahko omajalo zaupanje, ki ga mora v demokratični družbi in v pravni državi pri pravnih subjektih zbuhati sodstvo.

73 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 19(1), drugi pododstavek, PEU razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalnim določbam, s katerimi je predsedniku vlade zadevne države članice podeljena odločilna pristojnost v postopku imenovanja sodnikov, pri čemer pa določajo, da v tem postopku sodeluje neodvisen organ, zadolžen zlasti za ocenjevanje kandidatov za mesto sodnika in predložitev mnenja temu predsedniku vlade.

Tretje vprašanje

74 Glede na odgovor na drugo vprašanje na tretje vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

75 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. Člen 19(1), drugi pododstavek, PEU je treba razlagati tako, da ga je mogoče uporabiti v zadevi, v kateri je pri nacionalnem sodišču vložena tožba, ki jo določa nacionalno pravo in s katero se predlaga, naj se to sodišče izreče o skladnosti nacionalnih določb, ki urejajo postopek imenovanja sodnikov države članice navedenega sodišča, s pravom Unije. Pri razlagi te določbe je treba ustrezno upoštevati člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
2. Člen 19(1), drugi pododstavek, PEU je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalnim določbam, s katerimi je predsedniku vlade zadevne države članice podeljena odločilna pristojnost v postopku imenovanja sodnikov, pri čemer pa določajo, da v tem postopku sodeluje neodvisen organ, zadolžen zlasti za ocenjevanje kandidatov za mesto sodnika in predložitev mnenja temu predsedniku vlade.

Podpisi